

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Політологія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 Політологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

кваліфікація: Бакалавр політології. Політичний оглядач, політичний технолог

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ

**ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника**

Голова вченої ради

_____ **І.Є. Цепенда**

протокол № _____ від _____ 2010 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2020 р.

Ректор _____ І.Є. Цепенда

(наказ № _____ від " _____ " _____ 2020р.)

м. Івано-Франківськ 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми к.політ.н., доц. Доцяк І.І.

Члени робочої групи д. політ. н., проф. Монолатій І.С.
д.політ.н., проф.Дерев'янка С.М.
д. політ. н., проф. Климончук В.Й

ВНЕСЕНО:

Кафедра політології

Протокол № від « » _____ 2020 р.

Завідуючий кафедри _____ В.Й. Климончук

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету історії, політології і міжнародних відносин

Протокол від « » _____ 2020 р.

Голова вченої ради _____ М.В. Кугутяк

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № від « » _____ 2020 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

« » _____ 20 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____ І.Ф. Солонець

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма «політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія затверджена Вченою радою ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол від 30.08.2016 р. №7), введена в дію з 01.09.2016 р. (наказ від 31.08.2016 р. №44/06-06).

Освітньо-професійна програма «Політологія» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 Політологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.07.2020 р. №9110); затверджена Вченою радою ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол від №), введена в дію з (наказ від №).

При розробці освітньо-професійної програми «Політологія» враховувались пропозиції стейкхолдерів.

Розроблено проектною групою (науково-методичною комісією спеціальності 052 Політологія) у складі:

1. **Климончук Василь Йосифович**, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології;
2. **Дерев'янка Сергій Миронович**, доктор політичних наук, професор кафедри політичних інститутів та процесів;
3. **Монолатій Іван Сергійович**, доктор політичних наук, професор кафедри політології.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.
- 2.
- 3.

1. Профіль освітньої програми «Політологія» зі спеціальності 052 Політологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра політології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр політології Кваліфікація в дипломі: бакалавр політології, політичний оглядач, політичний технолог
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС, з яких 60 кредитів відводиться на дисципліни вільного вибору студента. Обсяг теоретичного навчання з дисциплін у вигляді аудиторних занять і самостійної роботи становить 210 кредитів ЄКТС. Обсяг практичного навчання циклу загальної підготовки складає 30 кредитів ЄКТС: дві курсові роботи – 6 кредитів ЄКТС; одна навчальна та одна виробнича практики за фахом – 12 кредитів ЄКТС; кваліфікаційна робота – 9 кредитів ЄКТС; атестація – 3 кредити ЄКТС; термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Запроваджена у 2016 році
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 2026 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/052-політологія/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі політології, що володіють знаннями з теорії та практики функціонування політичних процесів, політичних, партійних і виборчих систем, здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в сфері аналізу політики в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкти вивчення: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), класична і сучасна політична думка, влада та урядування, політичні системи, інститути та процеси, політична поведінка, публічна політика, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн і регіонів. Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців-політологів,

	які вміють застосовувати теорії та методи політичних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у політичній сфері. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, міжнародні та глобальні студії, політичні комунікації, спеціальні політологічні дисципліни. <i>Методи, методики та технології:</i> кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери. <i>Інструменти й обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра орієнтована на здобуття студентами загальних та спеціальних компетентностей у сфері політології для успішного здійснення професійної діяльності. Програма розроблена для студентів, які прагнуть стати фахівцями-політологами у сфері політичні відносини. Головною перевагою програми підготовки бакалавра є орієнтація на формування максимально широкого науково-професійного світогляду майбутнього фахівця.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта у галузі політології Ключові слова: політологія, політичний процес, політичні технології, політична аналітика
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з політології
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність політолога, політичного консультанта, експерта з суспільно-політичних питань, займати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування, політичних партіях і громадських організаціях, медіах-засобах та комунікаціях, викладацькій роботі в вищих навчальних закладах I-IV рівня акредитації. Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010: 2412.2 Аналітик у сфері професійної діяльності; 2443.2 Політолог; 2443.2 Експерт з суспільно-політичних питань; 2443.2 Політичний оглядач; 2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях) 2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкомів); 2310.2 Викладач закладу вищої освіти.
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Подальше навчання	НРК – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання; самонавчання; колективне та інтегративне навчання; проблемноорієнтоване навчання, що проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійного вивчення, дослідницьких технологій, мультимедійних презентацій, проходження виробничих практик та виконання курсових робіт.

	У процесі викладання передбачено застосування таких навчальних технологій, як: кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери, зокрема лекції проблемного характеру, лабораторні заняття, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, презентації, що розвивають комунікативні та лідерські навички, самостійна робота з літературними джерелами, уміння узагальнення; змішані форми навчання з використанням дистанційних платформ масових он-лайн курсів.
Оцінювання	Контроль знань та умінь студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за модульно-рейтинговою системою. Поточний контроль включає контроль знань, умінь та навичок студентів на лекціях, лабораторних, практичних та семінарських заняттях та під час виконання індивідуальних навчальних завдань та модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі екзаменів, заліків та випускної атестації. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену проводиться у письмовій формі. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до підсумкового контролю (екзамену) з дисциплін освітньої програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни. Підсумковий контроль у вигляді диференційованого заліку проводиться за результатами поточного контролю (сума балів, отриманих за результатами поточного контролю) без здачі додаткових форм контролю. Оцінювання здобувачів вищої освіти проводиться за результатами іспитів та диференційованих заліків за кожним семестром. Оцінювання навчальних досягнень студентів відбувається за 100 бальною шкалою ECTS та національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; «зараховано», «не зараховано»).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
ІК-1	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності	
ЗК-01	Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК-02	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК-03	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК-04	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК-05	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК-06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-07	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК0.1	Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки, загальної теорії національної безпеки, структуру, принципи забезпечення національної безпеки, складові сектору безпеки і оборони
СК0.2	Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
СК0.3	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
СК0.4	Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
СК0.5	Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
СК0.6	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні
СК0.7	Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності, в тому числі з урахуванням потреб забезпечення сфер національної безпеки держави.
СК0.8	Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
СК0.9	Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.
7 – Результати навчання	
РН01.	Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
РН02.	Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.
РН03.	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.
РН04.	Мати навички професійної комунікації.
РН05.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
РН06.	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.
РН07.	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення
РН08.	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

PH09.	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
PH10.	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
PH11.	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, теорії безпеки, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
PH12.	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
PH13.	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
PH14.	Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.
PH15.	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
PH16.	Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
PH17.	Використовувати законодавство, вітчизняний та зарубіжний досвід у сферах забезпечення національної безпеки і оборони, здійснювати науковий аналіз їх сучасного стану
PH18.	Виявляти загрози національній безпеці держави у відповідних сферах, тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток сценаріїв виникнення надзвичайних ситуацій (аварій, катастроф тощо), узагальнювати та аналізувати причини їх виникнення, розробляти та організовувати проведення заходів із протидії актуальним і потенційним загрозам
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня ВО (додаток 3 до Ліцензійних умов), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО (додаток 4 до Ліцензійних умов), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО (додаток 5 до Ліцензійних умов), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347
9 – Академічна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	Угода про співпрацю між факультетом політології і міжнародних відносин Університету Миколи Коперника в Торуні, Польща та інститутом історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в Івано-Франківську, Україна (2009 р.); Меморандум

	про взаєморозуміння між інститутом історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та факультетом політології Університету Марії Склодовської-Кюрі в Любліні, Польща (2013 р.).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи Атестація завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації – «Бакалавр політології».
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.

3. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення

Система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

4. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей/результатів навчання дескрипторам НРК (бакалавр політології 7-го рівня НРК)

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1. Концептуальні наукові та практичні знання Зн2. Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння/навички Ум1. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Комунікація К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації. К2. Збір, інтерпретація та застосування даних. К3. Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово.	Відповідальність та автономія АВ1. Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами. АВ2. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах. АВ3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. АВ4. Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп. АВ5. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн1	Ум1		АВ1, АВ2, АВ3
ЗК02	Зн1		К3	
ЗК03	Зн2	Ум1		АВ1
ЗК04	Зн2	Ум1	К1, К3	АВ2
ЗК05	Зн1	Ум1	К1	
ЗК06	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3
ЗК07	Зн1	Ум1	К1	АВ5
Спеціальні (фахові компетентності)				
СК01	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К3	АВ1, АВ2, АВ3
СК02	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК03	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ2
СК04	Зн1, Зн2	Ум1	К2, К3	АВ1, АВ2

СК05	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3
СК06	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К3	АВ1, АВ2
СК07	Зн1, Зн2	Ум1	К2, К3	АВ1, АВ2, АВ4
СК08	Зн1, Зн2	Ум1	К2, К3	АВ1, АВ2, АВ4
СК09	Зн1	Ум1	К1, К3	АВ1, АВ3, АВ4

5. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності															
	Інтегральна компетентність															
	Загальні компетентності							Спеціальні (фахові, предметні компетентності)								
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09
РН01	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН02		+						+		+	+		+	+		+
РН03			+					+	+	+		+	+	+		
РН04				+				+		+	+	+	+	+		+
РН05					+			+		+	+	+	+	+	+	+
РН06						+		+	+	+			+	+		+
РН07							+	+	+	+			+	+		+
РН08	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН09	+		+	+		+	+		+	+	+	+			+	
РН10	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+
РН11	+		+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	
РН12					+	+		+	+	+	+	+			+	
РН13		+	+	+	+	+		+	+	+	+		+		+	+
РН14		+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+
РН15	+		+	+				+		+	+			+	+	+
РН16	+	+	+	+	+			+	+	+	+					+